

Zápis ze zasedání Odborné skupiny VVOZP pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb

Datum: 23.02.2023

Jednání řídila: Nicole Fryčová

Přítomni: František Brašna (SONS ČR), Štefan Čulík (MPSV), Lucie Fišarová (MV), Dana Hacaperková (MPSV), Jarmila Heltová (Správa železnic), Radek Horáček (MV), Ivo Hruban (MD), Šárka Kochmanová (MV), Martina Jelínková (ÚV ČR), Dagmar Lanzová (NRZP ČR), Jana Nápravníková (MV), Petr Novák (MMR), Jan Paroubek (CENDIS, s.p.), Romana Petrářová (tlumočnice ČZJ), Pavel Ptáčník (ÚV ČR), Michal Rada (KMR), Dagmar Radová (KMR), Lucie Sedláčková Půlpánová (ASNEP), Markéta Skalská (ÚV ČR), Barbora Suchá (NIPI ČR), Daniel Škrip (tlumočnick ČZJ), Jan Šnyrych (SONS ČR)

Program jednání:

1. [Schválení programu jednání](#)
2. [Změny legislativy ohledně osvobození od poplatků za užívání dálnic pro osoby se zdravotním postižením](#)
3. [Povinné datové schránky pro OSVČ a s tím související otázky ve vztahu k přístupnosti pro lidi se sluchovým postižením a zrakovým postižením](#)
4. [Digitální a informační agentura](#)
5. [Pravidelné informace](#)
 - a) [Aktuality týkající se přístupnosti na jednotlivých ministerstvech](#)
 - b) [Postup implementace směrnice EAA](#)
 - c) [Průběžná informace o fungování pracovní skupiny k Easy to read](#)
 - d) [Přístupnost audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se zrakovým postižením a osoby se sluchovým postižením \(Akční plány + Zaváděcí plány\)](#)
 - e) [Nová stavební legislativa se zaměřením na bezbariérovost – průběžná informace](#)
6. [Přístupnost voleb pro OZP – změny zapracované do návrhu zákona o správě voleb](#)
7. [Proces provádění analýzy přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu gestora \(včetně přímo řízených organizací\) – umístění informací na internetové stránky](#)
8. Přístup ke zdravotnickým prostředkům (problematika předepisování bílých holí)
9. Přístupnost formulářů MPSV + možnost zasílání posudků lékařské posudkové služby
10. Kontrola plnění úkolů
11. Různé

1. Schválení programu jednání

Předsedkyně Nicole Fryčová přivítala členky a členy skupiny na jednání, poté byl program jednání s navrženými úpravami schválen.

2. Změny legislativy ohledně osvobození od poplatků za užívání dálnic pro osoby se zdravotním postižením

Jan Paroubek, ředitel CENDIS, s.p., podal informaci o aktuálním stavu právní úpravy. Osvobození od úhrady dálničního poplatku je řešeno zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. V současné době se se změnami zákona nepočítá. Není úplně jasné, jestli je systém nastaven správně, je potřebné otevřít diskusi o tom, zda o nějakých změnách při příští úpravě zákona uvažovat tak, aby byl systém uživatelsky přívětivý pro OZP. Osoby s průkazem ZTP, ZTP/P (dále jen „osoba ZTP, ZTP/P“) mohou užívat zpoplatněné komunikace bez úhrady tohoto poplatku, jsou osvobozeny od poplatku a osvobození nemusí oznamovat. Podmínkou osvobození je pouze to, aby osoba ZTP, ZTP/P byla přítomna ve vozidle, při případné kontrole je vozidlo zastaveno a osoba se musí prokázat průkazem ZTP, ZTP/P. Tento systém ze strany OZP není vnímán dobře, protože se může stát, že v průběhu jednoho dne je vozidlo zastaveno více kontrolami. CENDIS se to snaží vyřešit tak, že v kontrolních zařízeních je doinstalována funkcionalita, kde může policista kontrolu zaznamenat, ostatním hlídkám by se měla tato informace, že na palubě vozidla je OZP ten den zobrazit a už by nemělo být toto vozidlo v ten samý den znovu kontrolováno. Je-li osoba ZTP, ZTP/P přímo řidičem vozidla, tato informace se uloží po dobu 30 dní. Pokud je přeprava uskutečňována jednosměrně, např. pokud je osoba ZTP, ZTP/P vezena do školy, či do nemocnice, a na cestě zpět není ve vozidle přítomna, je třeba mít uhrazen poplatek. Bylo by vhodné, aby byl přednesen nějaký návrh, jak tento nedostatek řešit. V příštím roce se bude zavádět jednodenní dálniční známka, systém je třeba na to technicky připravit. Mohlo by to řešit situace, kdy je osoba ZTP, ZTP/P přepravována pouze jednosměrně, zavedením jednodenního osvobození vozidla.

Pavel Ptáčník vznesl dotaz na budoucí automatizovaný systém kontrol (mýtné brány).

Jan Paroubek uvedl, že v současné době kontroly probíhají pouze na pozemních komunikacích prostřednictvím Policie ČR a Celní správy, mají v autech systém napojený na systém elektronických dálničních známek a kontrolují pomocí kamery v autě, která snímá RZ a srovnává je s databází vozidel, jejichž poplatky jsou uhrazeny, případně která jsou osvobozena a osvobození předem nahlásila. Dále je možnost kontroly připojením na některou z 35 mýtných bran. Protože osoby ZTP, ZTP/P osvobození nemusí zatím nahlašovat, v systému uvedeny nejsou, proto dochází ke kontrolám vozidel. O zavedení automatizované kontroly přes mýtné brány se uvažuje nejdříve v roce 2025, zvažuje se, zda automatizovaná kontrola bude mít dostatečný význam, znamenalo by to také navýšení počtu pracovních míst Celní správy a zavedení ohlašovací povinnosti pro osoby s průkazem ZTP, ZTP/P, neboť by bylo nutné jasně identifikovat vozidlo převážející tyto osoby.

Pavel Ptáčník doplnil, že obce ještě vydávají parkovací průkaz, který lidé mívají za předním sklem automobilu, tento průkaz by mohl být viditelný kamerou. To však nesplňuje podmínku přítomnosti osoby ZTP, ZTP/P ve vozidle. Pokud by mělo dojít ke změnám, jedinou cestou je registrace vozidla jako osvobozeného od poplatku.

Jan Paroubek konstatoval, že panuje velká obava ze zneužívání tohoto systému. K uznávání parkovacích karet by bylo nutné provázat systémy vydávání parkovacích karet s evidencí vozidel.

Michal Rada uvedl, že systémová evidence vystavování parkovacích karet obcemi v současné době není, v souvislosti s platností zákonů k eGovernmentu od roku 2025 bude muset dojít k systémové evidenci parkovacích karet pravděpodobně pomocí vytvoření nové aplikace. V současné době je v rámci SFDI navrhována změna poskytování digitální služby tak, aby bylo možné ohlásit konkrétní vozidlo s vazbou na konkrétní osobu s průkazem ZTP, ZTP/P, MPSV bude muset od roku 2025 poskytovat orgánům veřejné moci údaje o OZP. Nutnost registrace bude vázána na provozovatele (vlastníka) vozidla nikoliv na řidiče. Je potřebné stanovit v zákoně, za jakých podmínek bude vozidlo od poplatku osvobozeno.

Štefan Čulík upozornil, že na Slovensku existuje systém automatické kontroly a povinné registrace vozidel. Bylo by dobré osvobodit automobily upravené na ruční ovládání.

Barbora Suchá vznesla dotaz na vozidla, která přepravují OZP nebo Senior taxi apod.

Jan Paroubek doplnil odpovědi na otázky a některé technické aspekty. S Národní diaľničnou spoločnosťou na Slovenku bylo jednáno, odhalila se tam řada problémů. Od diaľničného poplatku jsou osvobozeny i automobily, které přepravují děti léčené pro onemocnění zhoubným nádorem a vozidla provozovaná domovem pro OZP nebo sloužící k přepravě těchto osob, tato vozidla lze ohlásit a jsou tedy osvobozena. Velmi by pomohla dobrá evidence OZP i vydaných parkovacích karet, pak by se snadněji našla cesta, jak tyto systémy vzájemně propojit. V tomto roce se připravuje provázání systému diaľničních značek s registrem silničních vozidel.

Nicole Fryčová sdělila, že k tomuto tématu bude svoláno samostatné jednání za účasti organizací OZP.

3. Povinné datové schránky pro OSVČ a s tím související otázky ve vztahu k přístupnosti pro lidi se sluchovým postižením a zrakovým postižením

Nicole Fryčová informovala, že bod byl zařazen proto, že na OSVČ se vztahuje povinnost komunikovat prostřednictvím datových schránek, byl odhalen problém s přístupností datových schránek (DS). Pro zcela nevidomé je možné odeslat datovou zprávu pomocí odečítače obrazovky, ale problémy jsou v nastavení, případně zakoupení kreditu atd. Byl osloven Pavel Poledna z odboru eGovernmentu MV, toto téma je prostřednictvím e-mailu komunikováno, poslední reakce byla, že DS prošly auditem o přístupnosti, kdy nebyly odhaleny žádné nedostatky a zcela dodržují zákon o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací.

Nedostatky však existují, Jan Šnyrych vede jejich evidenci. Problém je v tom, jakým způsobem jsou kontroly přístupnosti prováděny, u některých subjektů probíhají automatizovaným postupem, který mnohdy největší nedostatky neodhalí. Bylo by dobré, aby i s ohledem na vznik Digitální a informační agentury (DIA) došlo ke změnám. Bylo by vhodné u hloubkových kontrol navázat spolupráci přímo s uživateli odečítačů obrazovky, kteří jsou odborníky v dané oblasti, aby kontroly měly vypovídající výstup.

Dále Nicole Fryčová komunikovala školení pro uživatele odečítačů obrazovky, které by financovalo MV a dostalo by se ke všem uživatelům, a aby proběhlo ve spolupráci se SONS. MV odpovědělo, že DS přejdou od 1. dubna 2023 na DIA, není nyní možné řešit financování.

Nicole Fryčová požádala, aby informace k DS byly přeloženy do českého znakového jazyka (ČZJ), odpověď MV bylo, že veškerá videa jsou opatřena titulky, titulky a ČZJ však nejsou rovnocennou alternativou. Nicole Fryčová bude s Pavlem Polednou dále v této záležitosti jednat. Operátoři na informační lince DS nejsou připraveni odpovídat na specifické dotazy.

Lucie Sedláčková Půlpánová konstatovala, že se opět stalo, že MV na překlad do ČZJ zapomnělo. Je ráda, že byl podán podnět k nápravě.

Radek Horáček informoval, že zřejmě byla provedena jen interní kontrola přístupnosti DS ze strany správce, kontrola přístupnosti neproběhla. Potřeby důkladnějších kontrol si je MV vědomo, na 450 kontrol za rok mají vyčleněny pouze 2 zaměstnanci. Od 1. dubna agenda přístupnosti přejde pod DIA. Vedení DIA bude informováno, že tato agenda je poddimenzovaná. Všechny informace o přístupnosti uvedené na webu MV se budou přesouvat na webové stránky DIA. Na ÚV ČR je zřízen transformační tým, který vede ředitelka Lenka Zátorská, má na starosti převod agend z MV na DIA.

Jan Šnyrych upozornil na to, že přístupnost systému DS by se měla řešit systémově.

Radek Horáček doporučil konkrétní podněty s problémy přístupnosti DS zaslat na odbor eGovernmentu na správce DS.

Nicole Fryčová zjistí, kdo podal informaci o tom, že audit přístupnosti DS je v pořádku a vyžádá si podklady.

4. Digitální a informační agentura

Nicole Fryčová uvedla, že by bylo dobré, aby se zástupce DIA stal členem OSGA. V prosinci 2022 Nicole Fryčová napsala e-mail ministru Ivanu Bartošovi, popisovala problém s podstavem lidí, kteří se věnují kontrolám přístupnosti, nedostala žádnou odpověď.

Radek Horáček doporučil obrátit se na ředitelku Lenku Zátorskou z ÚV ČR. O zástupci DIA na OSGA rozhodne nový ředitel DIA Martin Mesršmíd.

Michal Rada sdělil, že vede skupinu EG dílna, která by se měla stát jedním z kompetenčních center v DIA. V DIA by měla být možnost najmout si práci odborníků, neboť DIA by měla fungovat v rozvolněnějším režimu než MV. Je třeba vyčkat na začátek fungování DIA.

Michal Rada zpracoval a poslal přehled toho, jaké má DIA povinnosti. Přehled bude rozeslán členům skupiny. DIA by měla mít na starosti nejen digitalizaci veřejné správy, ale měla by i pomoci koordinovat MPO Digitální Česko.

Pavel Ptáčník uvedl, že na jedno z podzimních zasedání OSGA bude pozván zástupce vrcholného managementu DIA, aby mu byla představena práce skupiny a aby měli povědomí o důležitosti agentury přístupnosti.

Michal Rada doporučil obrátit se s pozváním na jednání OSGA přímo na zástupce ředitele DIA Petra Kuchaře, který bude mít přístupnost ve své kompetenci. Co se týče přístupnosti DS, bylo by dobré, aby odbory MV interně mezi sebou lépe komunikovaly.

K tomu Radek Horáček uvedl, že musí provést na základě požadavku Evropské komise 450 kontrol přístupnosti, není možné věnovat se pouze DS, to by znamenalo pozastavení ostatních kontrol, nemají na to kapacity, doufá, že v rámci DIA, přes kompetenční centra, bude možné toto řešit, je to také otázka financí.

Nicole Fryčová konstatovala, že problémy kapacit jsou řešeny na každém zasedání, požádala Pavla Ptáčníka, aby tento bod byl projednán na zasedání VVOZP.

Pavel Ptáčník se zařazením na červnové zasedání VVOZP souhlasil, je však potřeba připravit podklady k projednání.

Michal Rada navrhl zvážit účast zástupce DIA ve VVOZP.

Pavel Ptáčník na to reagoval tak, že není problém pozvat zástupce DIA na jednání VVOZP, ale je třeba toto řešit spíše na této odborné skupině, je zde větší prostor, pokud by problémy přetrvávaly, lze je řešit na VVOZP.

Nicole Fryčová vznesla dotaz, zda lidé, kteří obdrží přihlašovací údaje do DS, jsou povinni elektronicky podat daňové přiznání také přes DS, proto chtěla problematiku DS řešit rychle, pokud by tomu tak bylo.

Radek Horáček odpověděl, že dotazy ohledně povinnosti podat daňové přiznání elektronicky mají být směřovány na správce portálu Moje daně.cz (MF).

5. Pravidelné informace

a) Aktuality týkající se přístupnosti na jednotlivých ministerstvech

V rámci tohoto bodu nebyla podána žádná aktuální informace.

b) Postup implementace směrnice EAA

Za MPO podala aktuální informace písemně Eva Průšová.

V loňském roce došlo k projednání návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 90/2016 Sb. (zajišťuje transpozici směrnice 2019/882 v části týkající se výrobků) a návrhu zákona o požadavcích na přístupnost služeb (zajišťuje transpozici směrnice 2019/882 v části týkající se služeb), Legislativní radou vlády (LRV). Toto projednávání bylo ze strany LRV přerušeno, neboť LRV vznesla několik připomínek, které je nutné zpracovat. Zejména se jedná o požadavek zajištění transpozice směrnice 2019/882 pouze jedním zákonem (namísto původně plánovaných dvou zákonů). S ohledem na nutnost v tomto smyslu vypracovat nový návrh zákona, který sloučí původní dva návrhy, bylo jednání přerušeno. V tuto chvíli je finalizován uvedený návrh, který by ještě před opětovným odesláním k projednání LRV, měl být konzultován s pracovní skupinou složenou z některých členů LRV tak, aby byly odstraněny případné nedostatky a návrh zákona byl ze strany LRV doporučen k přijetí. Současně také dochází k zapracování některých připomínek, které LRV v rámci projednávání vznesla. Je však nutné podotknout, že návrh zákona z věcného hlediska nedozná významných změn. Uvedené změny jsou charakteru zajištění lepší a srozumitelnější transpozice, vyjasnění některých záležitostí, které nebyly zcela zřejmé atd. V základech však zákon zůstává zachován. V současné době je návrh zákona na MPO finalizován Legislativním odborem. Předpokládá se, že návrh zákona bude do konce února 2023 zaslán k pracovnímu posouzení odboru legislativy Úřadu vlády.

Jan Šnyrych vyjádřil překvapení nad zásadní změnou, že zákon bude jen jeden. SONS by nechtěla být vynechána z připomínkového řízení před odesláním na LRV, neboť implementace směrnice EAA je klíčová z hlediska přístupnosti pro zrakově postižené.

Nicole Fryčová k tomu uvedla, že připomínkování není ze strany MPO již naplánováno vzhledem k tomu, že dle MPO nedochází k zásadním změnám. Bude informovat Evu Průšovou a návrh zákona si vyžádá, bude se také snažit, aby se organizace OZP mohly k návrhu vyjádřit.

Dle Štefana Čulíka se jedná o nový předpis, i když došlo ke sloučení dvou předchozích návrhů, mělo by dojít k novému MPŘ.

Michal Rada uvedl, že se účastnil projednávání na MPO, nedošlo pouze ke sloučení zákonů, dochází i k věcným změnám, měnila se důvodová zpráva i východiska. Nové MPŘ by mělo být nařízeno. Aktuální verzi zákona v současné době nemá, ale může si ji vyžádat. Doporučil Pavlu Ptáčnickovi, aby se v rámci Úřadu vlády zasadil o to, aby LRV neudělila výjimku z MPŘ.

c) Průběžná informace o fungování pracovní skupiny k Easy to read

Do konce roku 2022 měly subjekty, na které se vztahuje povinnost dle NPPRP, přeložit základní informace o resortu do Easy to read (ETR) a zveřejnit je na Portálu veřejné správy. To bylo dohodnuto na posledním zasedání pracovní skupiny k ETR.

Nicole Fryčová není spokojena s tím, jakým způsobem jsou informace na Portálu veřejné správy umístěny, měly být dle dohody hned na úvodní stránce, není tomu tak, informace nejsou snadno dohledatelné. Na posledním zasedání skupiny se dohodlo, že informace budou na webu instituce a zároveň budou velmi přehledně umístěné prokliky na Portálu veřejné správy. Proklik je tam proto, že pokud dojde k aktualizaci, není třeba posílat nové informace na Portál veřejné správy. Dohodl se tento postup, aby si subjekty spravovaly svoje stránky, do budoucna se to může změnit.

Šárka Kochmanová se chtěla zeptat členů skupiny, jak jsou s umístěním informací v ETR na Portálu veřejné správy spokojeni. Informaci o nespokojenosti předá kolegům. Skupina k ETR splnila svou koordinační roli, někdy nebyla jednoduchá komunikace uvnitř jednotlivých resortů. Pokud informace od resortů na Portále veřejné správy nejsou, tak to znamená, že resorty podklady nedodaly. Na starosti to má kolega z MV Jan Kalina.

Nicole Fryčová doplnila, že na Portálu veřejné správy jsou informace od MZ, MMR, ÚV, MF a částečně MPSV (informace k ČSSZ). S tím souvisí i to, že subjekty mají tytéž informace umístěny

na svých webových stránkách, zde platí to samé, aby i na jejich stránkách byly umístěny na viditelném místě. Dobře to má např. ÚV ČR – VVOZP.

Základní informace o instituci přeložené do ČZJ (videa) jsou instituce povinny dle NPPRP splnit do konce roku 2025.

Lucie Sedláčková Půlpánová navrhla, aby u překladů do ČZJ byly viditelně umístěny piktogramy s odkazy na překlad do ČZJ.

Nicole Fryčová ujistila, že na toto budou subjekty upozorněny.

d) Přístupnost audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se zrakovým postižením a osoby se sluchovým postižením (Akční plány + Zaváděcí plány)

Nicole Fryčová informovala, že tzv. akční plány a zaváděcí plány, jsou povinni předložit provozovatelé Radě pro rozhlasové a televizní vysílání do 30. června 2023. 10. listopadu 2022 se uskutečnilo jednání na MK se zástupci SONS, ASNEP, sekretariátu VVOZP a provozovateli televizního vysílání a poskytovateli audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Diskutovalo se o obsahu novely a zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání a zákona o audiovizí, předchozí novela neodpovídá požadavkům zejména osob se sluchovým postižením.

Kolem akčních plánů se vyskytlo několik problémů, provozovatelé a poskytovatelé se obrací na organizace zatupující zrakově a sluchově postižené, se kterými mají vytvořit akční plány na období od 1. července 2023 do 30. června 2025. Další období budou tříletá. Pro provozovatele vysílání, kteří nejsou celoplošnými provozovateli, je zpřístupňování (opatřování pořadů skrytými titulky, audiopopisem, tlumočení do ČZJ) nová povinnost, vytvářejí zaváděcí plány. SONS a ASNEP jednali s Janem Punčochářem, předsedou Asociace krajských televizí, byl domluven obsah zaváděcího plánu se SONS, ale vyskytl se problém s organizacemi se SP, kdy Jan Punčochář řekl, že zavádění skrytých titulků a jejich následný přenos (týká se to i audiopopisu), je finančně náročné, zařízení stojí v řádu nižších statisíců, proto tuto povinnost nemohou splnit, zavedení skrytých titulků do vysílání regionálních televizí by bylo likvidační.

Nicole Fryčová bude tlumočit zástupci MK, že by MK mělo směrem k regionálním provozovatelům vytvořit nějaký dotační titul. I při zavádění EET byla ze strany státu směrem k subjektům poskytnuta podpora. Předseda Punčochář navrhl řešení, že titulky budou nějakým způsobem zveřejňovat na internetových stránkách a že na obrazovce bude pouze QR kód, tento návrh je nemyslitelný, nebyla by dodržena zákonná povinnost. Požádá MK, aby se této problematice začalo urychleně věnovat a vyčlenilo pro provozovatele nějaké finanční prostředky.

Lucie Sedláčková Půlpánová uvedla, že minulý týden se uskutečnilo jednání, kde byl vznesen návrh, že by titulky byly zprostředkovány on-line. Nejde to však i z toho důvodu, že senioři nemají přístup k internetu. Předseda Punčochář se chce ohledně titulků znovu sejít, budou pozváni i odborníci na skryté titulky, aby se dohodlo nějaké technické řešení. Co se týče tlumočení v rohu obrazovky, tam žádná povinnost není, ale pokud by regionální televize chtěly tlumočení poskytnout, organizace sluchově postižených by to uvítaly.

Nicole Fryčová navrhla do NPPRP zařadit, aby tvorba titulků i audiopopis byly dotovány ze strany MK. Jde i o celoplošné provozovatele, kteří mají zařízení nakoupena, tvorba titulků a audiopopisu i tak stojí nějaké prostředky. Zpřístupňovat regionální vysílání je důležité, protože mnohdy je to jediná možnost, jak získat nejaktuálnější informace o dění v dané regionu.

e) Nová stavební legislativa se zaměřením na bezbariérovost – průběžná informace

Účinnost nového stavebního zákona byla posunuta o jeden rok, tedy na 1. července 2024, pokračují práce na novele stavebního zákona, stále je řešena otázka prováděcího předpisu, který upravuje bezbariérové užívání staveb.

Petr Novák sdělil, že aktuální nové informace nejsou, již delší dobu je účinná novela, která posunula účinnost nového stavebního zákona, probíhá legislativní proces u věcné novely, nyní je v Poslanecké sněmovně veden jako tisk 330, první čtení proběhlo 14.12.2022, byly prodlouženy lhůty pro projednání ve výborech na 80 dnů, další projednání je možné od 5. března 2023. Podle informací je politická dohoda o tom, že dopravní stavby přejdou pod resort dopravy, mělo by se to promítnout v rámci pozměňovacích návrhů.

Nicole Fryčová uvedla, že přechod na MD je zásadní změna, to co doposud spadalo pod MD, bylo řešeno dosavadní vyhláškou č. 398/2009 Sb., předem požádala Ivo Hrubana o zjištění aktuálních informací o tvorbě předpisů.

Ivo Hruban situaci zjišťoval, dle MMR by část kompetencí měla přejít na MD, a to by mělo vyhláškou upravit technické požadavky na stavby dopravní infrastruktury včetně požadavku na bezbariérovost. V současné době proběhlo jednání mezi MD a MMR, kde MD bylo ujistěno, že práce na přípravě požadavků na bezbariérovost v kontextu nového stavebního zákona probíhají na MMR. Pokud bude schválen pozměňovací návrh, práce budou přeneseny na MD, které následně vydá vlastní vyhlášku. V současné době práce na přípravě vyhlášky na MD neprobíhají, čeká se na předání kompetence k vydání vyhlášky, následně MD zajistí zpracování problematiky včetně požadavku na bezbariérovost do své vlastní vyhlášky, ve které by se vyšlo z toho, co nyní zpracovává MMR. Zatím se bude vycházet z vyhlášky č. 398/2009 Sb., kdy část podmínek, které jsou nyní uplatňovány v rámci této vyhlášky, by v případě problémů s dodržením termínů byla převzata dočasně z této vyhlášky.

Petr Novák upozornil, že pokud by MD připravovalo prováděcí předpis, je vhodné vycházet nejen z vyhlášky č. 398, ale i z prováděcí vyhlášky k novému stavebnímu zákonu, která byla projednávána v pracovní skupině k hmotnému stavebnímu právu.

Nicole Fryčová chápe situaci tak, že ze strany MMR byly přerušeny práce na prováděcím předpisu. Diskutovalo se o tom, že do práce měly být zapojeny organizace OZP, má informace o tom, že zapojeny nebyly.

Petr Novák informoval, že zástupci organizací OZP ve skupině zapojeni byli, ve fázi, kdy se počítalo na MMR i s dopravními stavbami. Dle informace, kterou MMR má, vyhláška MMR dopravní stavby obsahovat nebude.

Ivo Hruban upřesnil informace týkající se použití parametrů z vyhlášky, z podkladů vyplývá, že se bude pracovat i s novou prováděcí vyhláškou ke stavebnímu zákonu, vyhláška č. 398 se použije jen v případě zkrácení lhůty mezi schválením zákona a nabytím jeho účinnosti na nezbytně nutnou přechodnou dobu.

Nicole Fryčová poznamenala, že pokud dojde k tvorbě prováděcího předpisu ze strany MD, měla by se vytvořit pracovní skupina, kde by se jeho obsah nově diskutoval.

Dagmar Lanzová požádala MD, aby vytvořilo pracovní skupinu jako dobrý nástroj, který může přístupnost dopravních staveb posunout vpřed. Pro organizace OZP byla nová tvorba velkým zklamáním. Od doby, kdy vznikla vyhláška 398, po celých 13 let posílali podněty z praxe na MMR a byli ujišťováni, že tyto požadavky budou zapracovány do nových obecných požadavků na výstavbu. V textech předložených v rámci pracovní skupiny však nebylo mnoho věcí zohledněno. Pracovní skupina se sešla naposledy v lednu 2022, i přes urgence ze strany organizací OZP. Není jasné, jakým způsobem se budou obecné požadavky na bezbariérové užívání staveb do nových předpisů propisovat, zda to budou funkční požadavky, nebo tam budou uvedeny nějaké konkrétní hodnoty. Z vyhlášky má většina konkrétních ustanovení zmizet a má být řešena českými technickými normami. Panuje velký strach, že po zrušení vyhlášky č. 398 k 1. červenci 2023 dojde k posunu o 20 let zpátky. Způsob provádění staveb v současné době z hlediska bezbariérovosti je alarmující.

Petr Novák zareagoval na to, že MMR neprojednávalo návrh vyhlášky s organizacemi OZP, jednání proběhla i distanční formou, probíhala separátní jednání, byly rozesílány návrhy. Obsah a rozsah vyhlášky je dán zákonem. Zůstává zmocnění pro Prahu, Brno a Ostravu.

Nicole Fryčová konstatovala, že otázka pracovní skupiny byla řešena i na minulých jednáních OSGA, pokud se tvoří takto důležitý podzákoný předpis, jedno setkání nestačí, je třeba se setkávat častěji.

Petr Novák upřesnil, že nešlo pouze o jednu schůzku, proběhlo jich více v různých formách. Pokud neznáme text zákona, není možné doprojednávat prováděcí vyhlášku.

Nicole Fryčová vyjádřila obavu, aby na projednání prováděcího předpisu nebylo málo času. MMR se odvolává na jednání OSGA, kde se údajně do hloubky řeší problematika přístupnosti. OSGA řeší jen obecné záležitosti, není prostor ani náplní skupiny zabývat se konkrétními stavbami. To by si mělo MMR uvědomit a vyslyšet organizace OZP, především NRZP a SONS, aby byla ustavena pracovní skupina, která se bude pravidelně scházet, např. 1x za 2 měsíce, a bude tuto problematiku do hloubky diskutovat. Nesouhlasí s argumentací, že stačí, že existuje OSGA, na které je přítomen zástupce MMR.

Petr Novák uvedl, že na prosincové schůzce na MMR se mluvilo o stavebním zákonu i o autorizačním zákonu. MMR nemůže nyní projednávat vyhlášku, když není znám její rozsah.

Nicole Fryčová reagovala tak, že lze chápat, že projednávání vyhlášky nyní musí být pozastaveno, ale je třeba pamatovat na to, aby na tvorbu vyhlášky byl dostatečný časový prostor. Praxe je otřesná, kolaudují se nové stavby, které neodpovídají přístupnosti.

Petr Novák ujistil, že bude informovat odbor stavebního řádu MMR, neovlivní tím však text zákona, který je v Parlamentu. Cílem MMR bylo mít jednu vyhlášku.

Štefan Čulík vznesl dotaz, jak je to za MMR s obsahem prováděcího předpisu ve vztahu k bezbariérovosti a ve vztahu k odkazu na technické normy. Jak MMR kontroluje technické normy, aby v dostatečném rozsahu pokrývaly problematiku bezbariérovosti.

Petr Novák odpověděl, že v zákoně je hmotné právo, ve vyhlášce bude rozsah přístupnosti a technické údaje budou v normě. MMR požádalo o zařazení nové normy do normalizačního plánu na rok 2023 a norma by měla být hotová do konce tohoto roku. K tomu je opět potřeba znát znění zákona, norma bude muset navazovat na vyhlášku. Původní představa byla, že novela zákona bude projednána rychleji, lhůty místo zkrácení byly naopak prodlouženy, což MMR nemůže ovlivnit.

Dagmar Lanzová se domnívá, že práce na vyhlášce měly pokračovat. Není jí jasné, jak znění zákona může ovlivnit např. požadavky týkající se rozměrů bezbariérové toalety. Nejsou vyřešeny základní věci. Je neobvyklé, že nová norma bude dříve než nová vyhláška. ČAS uvádí, že zpracovatelem a překladatelem normy EN 17210 musí být tým odborníků. Pracovní skupinu by mělo vést MMR a přenést podněty za 13 let do praxe. Mají být zapojeni odborníci z NRZP, NIPI a organizací OZP. Je třeba metodické vedení MMR a vytvoření skupiny, která se bude této problematice se věnovat.

Nicole Fryčová uvedla, že organizace OZP mají představu o tom, jakým způsobem bude odkázáno na podzákoný právní předpis, není důvod práce týkající se technických parametrů pozastavit a čekat na schválené znění zákona.

František Brašna uvedl, že za posledních cca 5 let nezná žádnou novou bezbariérovou dopravní stavbu. Je pouze 16 měsíců na vytvoření legislativy, je překvapivé, že momentálně není tvořena. Práce je hodně, dokumentace se rozšířila na stovky stránek, souvisí to s desítkami českých státních norem. Neumí si představit, že se to dokáže dovést do funkčního stavu se všemi souvislostmi. Je nutné řešit prováděcí vyhlášku okamžitě.

Nicole Fryčová navrhla, aby MMR vytvořilo skupinu, která se bude intenzivně věnovat tvorbě podzákoného právního předpisu a bude se pravidelně scházet, a aby MMR vytvořilo druhou pracovní skupinu, na které by se pravidelně diskutovaly problémy spojené s přístupností budov. Ve

skupině by byli odborníci na bezbariérovost s cílem, aby alespoň nově kolaudované stavby odpovídaly bezbariérovosti.

Petr Novák informoval, že v březnu se uskuteční další jednání na vyšší úrovni zmocněnkyně vlády pro lidská práva a vrchní ředitelky sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování MMR Leony Gergelové Šteigrové.

Nicole Fryčová projevila zájem, aby se jednání mohla také účastnit. Prodiskutuje se sekretariátem VVOZP, zda by to bylo možné.

6. Přístupnost voleb pro OZP – změny zapracované do návrhu zákona o správě voleb

K tomuto bodu byla přizvána Lucie Fišarová z odboru voleb MV.

Nicole Fryčová shrnula, že v současné době je v Poslanecké sněmovně návrh zákona o správě voleb, ke kterému se loni podávaly připomínky. Zásadní připomínka, na kterou SONS nedostala odpověď, se týkala paragrafu 64 – dostupnosti hlasovacích lístků. Zákon počítá s tím, že již lístky nebudou doručovány do domovních schránek, ale budou k dispozici až ve volebních místnostech. Podle původního návrhu si může volič lístky předem vyzvednout v konkrétní den a hodinu na obecním úřadě, což je pro lidi s těžkým zrakovým postižením nepřijatelné, neboť se potřebují s údaji seznámit předem a lístek si i upravit, nemohou to učinit samostatně ve volební místnosti. SONS navrhovala, aby těmto lidem byly lístky na požádání distribuovány do domovních schránek. Nicole Fryčová se dotázala Lucie Fišarové, zda tato připomínka byla přijata a zapracována do návrhu zákona.

Lucie Fišarová odpověděla, že do návrhu zákona se vrátila současná praxe, hlasovací lístky se budou doručovat všem voličům do schránek. Následně podala informace o návrhu zákona o správě voleb. Přístupnost voleb se za poslední roky posunula k lepšímu, MV začalo dávat náhledy hlasovacích lístků na webové stránky, právě kvůli voličům se zrakovým postižením. Výjimkou jsou komunální volby, kdy je velké množství údajů a je technicky problematické je do systému vložit. Informace pro voliče o způsobu hlasování, která je v tištěné podobě součástí hlasovacích lístků, je převáděna do ČZJ, video je přístupné na webových stránkách. Piktogram byl na webových stránkách těžko dohledatelný, umístili jej tedy na úvodní stránku volebního webu. Informace jsou překládány i do ETR ve spolupráci se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením. V informačním letáku jsou vytištěny i QR kódy, které navedou přímo na webové stránky s informacemi. Před každými volbami jsou obesílány obecní úřady s žádostí, aby vybíraly pro volební místnosti bezbariérové prostory. Je to však pouze doporučení, není to stanoveno pro obecní úřady jako povinnost, protože v praxi by to byl do značné míry problém, zvláště u malých obcí. MV se snaží působit na obce, aby podávaly informace o tom, jaký je přístup do volební místnosti. U namátkových kontrol se zjistilo, že některé obce to dodržují. Další možností pro hlasování je přenosná volební schránka a asistence ve volební místnosti, což je již dlouholetým standardem. MV obdrželo poznatky od VOP, který prováděl šetření ve zdravotních a sociálních zařízeních s pobytovými službami, narazil zde na některé příklady špatné praxe, např. personál zařízení má v držení občanské průkazy OZP, které potřebují k hlasování. Na doporučení VOP vydalo MV ve spolupráci s MPSV metodiku, jak přistupovat co nejlépe a nejvstřícněji k těmto voličům.

Zákon o správě voleb se snaží shrnout vše, co je všem volbám společné. V jednotlivých volebních zákonech jsou upraveny otázky volebního systému, způsobu převedení hlasů na mandáty apod. Zákon o správě voleb má ambici modernizovat způsob voleb, zakotvuje informační systém správy voleb, který nabízí potenciál lepšího využití pro voliče se ZP. V lednu 2020 byl zákon poprvé předložen vládě. Minulá vláda ho neprojednala. Po volbách byl zákon znovu předložen do MPŘ. Oproti prvotnímu návrhu došlo ke změnám, bylo vypuštěno korespondenční hlasování, byl vrácen systém doručování hlasovacích lístků. Korespondenční hlasování je řešeno senátním návrhem. Z původního návrhu bylo vypuštěno hlasování v předstihu, ale bylo schváleno zrušení překážky omezení svéprávnosti k výkonu práva volit. Je zde výslovně stanoveno, že svéprávnost k výkonu práva volit nelze omezit. Zákon obsahuje zcela samostatnou část, která je nazvána Podpora osob

se znevýhodněním při výkonu práva volit. Doposud bylo možné, že tím kdo asistoval, mohl být pouze jiný volič. Nyní to může být jakákoliv osoba, kterou si volič určí. Asistent má povinnost mlčenlivosti, které ho může zbavit pouze volič. Pokud volič přijde k volební místnosti, která je bariérová, může požádat člena okrskové volební komise, aby s přenosnou volební schránkou vyšel před tuto volební místnost. V zákoně je zakotvena povinnost pro MV, aby informace o hlasování byly překládány do ČZJ. Informační systém správy voleb otevírá určité možnosti, např. zveřejňování náhledů hlasovacích lístků, bude to do budoucna technicky proveditelné i pro komunální volby. Do budoucna bude obsahovat i registr okrskových volebních místností včetně informace o jejich případné bezbariérovosti. Bude počítáno i s tím, že pokud volič zjistí, že jeho volební místnost je bariérová, může si změnit volební okrsek a požádat o přeřazení do jiné volební místnosti. Účinnost zákona je navrhována k 1. lednu 2026 z důvodu nutnosti vybudování informačního systému.

Nicole Fryčová uvedla, že do budoucna bude třeba řešit možnost hlasování pro osoby s těžkým zrakovým postižením, i přes veškerou asistenci, kterou mohou využít, není dodrženo jejich právo na tajnou volbu. V minulosti se na skupině řešila i možnost hlasování pomocí šablon. K tomu by bylo dobré svolat separátní jednání. Dále se dotázala na plánované zveřejnění informací o bezbariérovosti hlasovacích místností, dle čeho to bude posuzováno a jak to bude specifikováno, zda z pohledu volební komise, nebo v návaznosti na stavební předpisy.

Lucie Fišarová odpověděla, že VOP nabídl manuál, který je však pro starosty obcí složitý. Je to tedy myšleno tak, že bude jednoduchou formou popsáno, že např. do místnosti vedou schody, v budově je/není výtah apod. MV uvítá svolání schůzky, aby se domluvil způsob, jakým je možné do informačního systému tyto údaje zadávat.

Jan Šnyrych k otázce samostatného hlasování zrakově postižených uvedl, že je několik evropských zemí, kde toto hlasování funguje. Jde jen o to, aby čísla kandidátů byla na všech hlasovacích lístcích na stejných místech, pomocí šablony si tato osoba zaškrtně kandidáta, kterého chce volit. Jde jen o zadání toho, jak mají hlasovací lístky vypadat, není to finančně náročné. QR kódy na hlasovacích lístcích u některých voleb byly, u jiných pak už ne. Bylo by dobré, aby byly u všech voleb s výjimkou komunálních voleb.

Lucie Fišarová odpověděla, že senátní a prezidentské volby jsou specifické, na jednom hlasovacím lístku je vždy jen jeden kandidát. Ověří ještě možnost, aby bylo jednotně postupováno u všech voleb. Ocenila informace o volbách pomocí šablon a požádala o zaslání podrobnějších zkušeností ze zahraničí na volby@mvcr.cz. Avšak v komunálních volbách, kde má každá obec vlastní hlasovací lístek, by šablon muselo být 6 tisíc.

Nicole Fryčová ujistila, že informace k šablonám budou zaslány a separátní schůzka bude naplánována.

7. Proces provádění analýzy přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu gestora (včetně přímo řízených organizací) – průběžná informace od jednotlivých ministerstev

Do konce roku 2022 mělo proběhnout mapování stavu přístupnosti budov ministerstev a další subjektů, které pod ně spadají. Nyní jsme ve fázi, kdy by získané informace měly být vhodným způsobem umístěny na internetových stránkách daných subjektů.

Dnes se mělo diskutovat o jednotné podobě zveřejnění informací. Byl k tomuto tématu rozeslán materiál, jedná se pouze o návrh, který může být změněn.

Mapování prováděly subjekty po vlastní ose, nebylo to jednotné, proto i získaná data, jsou různě podrobná. Návrh je postaven tak, aby tam mohly doplnit informace i subjekty, které analýzu provedly obecně a některé informace nezjišťovaly. Podstatné je, aby na webu byly umístěny informace typu, zda tam vedou schody, je výtah nebo plošina apod. V první fázi jde o promítnutí alespoň nejzákladnějších informací. Některé subjekty sídlí ve sdílených prostorách, zde je potřebné uvést popisné informace, jak se člověk dostane do konkrétních prostor, kam potřebuje. Informace by měly

být snadno dohledatelné tak, jak se řešilo u ETR a překladů do ČZJ. Nicole Fryčová nabídla on-line setkání, či řešení prostřednictvím zasílání návrhů e-mailem, aby se nečekalo až na zasedání další skupiny v květnu.

Pavel Ptáčník upřesnil, že zveřejňování analýz přístupnosti dle NPPRP je úkol stanovený do konce června 2023, navrhl toto projednat i na květnovém zasedání OSGA.

Štefan Čulík navrhl, aby se uskutečnilo pracovní setkání s lidmi, kteří analýzy zpracovávali.

Nicole Fryčová vidí svolání všech lidí, kteří analýzy zpracovávali na jednotlivých resortech, jako nereálné.

Pavel Ptáčník potvrdil, že je vhodné přenést informace přes koordinátory z resortů.

Nicole Fryčová doplnila, že se již nebude řešit to, co se zkoumalo, bude se řešit samotné jednotné zveřejňování, musíme určit základní informace, které chceme u každého subjektu mít zveřejněné.

Barbora Suchá uvedla, že zpracovatelé analýz často vyplňovali tabulky, kterým nerozuměli, nebyli to odborníci na danou problematiku. Za velkou chybu považuje to, že nebyly jednotné formuláře a nebylo postupováno podle stavebních předpisů.

Nicole Fryčová informovala, že vyhodnocení splnění úkolu bude probíhat v rámci zprávy o plnění NPPRP v roce 2022, nyní končí lhůty pro předkládání informací o plnění, pokud bude shledáno, že zpracování bylo provedeno nevyhovujícím způsobem, bude třeba zadat přepracování analýz znovu.

Dle Barbory Suché by bylo lepší, aby místo lidí, kteří problematice nerozumí, analýzy zpracovávali odborníci.

Nicole Fryčová s tím vyjádřila souhlas, ale ze strany odborníků to není možné provést, je jich pouze několik na celou ČR. Jde o základ mapování, na které se bude navazovat.

Ostatní plánované body, které se z časových důvodů nestihly projednat, budou zařazeny na program dalšího zasedání OSGA.

Nicole Fryčová poděkovala členkám a členům za účast, informovala, že další zasedání je plánováno na květen 2023, a ukončila zasedání.

V Praze dne 23.03.2023

Zapsala: Martina Jelínková

Schválila: Nicole Fryčová
předsedkyně Odborné skupiny